

Dragen en gedragen worden

Voorganger: Ds. Heleen Weimar

Lezingen:

1^e Schriftlezing: Jesaja 11,1-10

2^e Schriftlezing: 2,1-7 en Lucas 2,22-28

Inleiding op de lezingen

Dragen en gedragen worden is het thema van deze kerstmacht. Hierin is het hele mensenleven gevat. Ons leven begint en eindigt met gedragen worden. Voor onze geboorte werden we negen maanden door onze moeder gedragen in hun schoot en na onze geboorte werden we gedragen tot we als kind onze eerste stappen konden zetten. En als we aan het einde van ons leven te zwak geworden zijn om noch te kunnen lopen, zullen het weer mensenhanden zijn die ons van de rolstoel in ons bed zullen dragen of van ons bed in de stoel zullen helpen. En wanneer wij zijn gestorven, draagt men ons naar onze laatste rustplaats. Tussen ons begin en levenseinde in dragen wij anderen, letterlijk met onze handen, of figuurlijk met ons hart. We dragen zelf of we dragen mee.

Vannacht, de nacht van Jezus' geboorte, lezen we over drie personen die het Christuskind hebben gedragen, Maria die het kind droeg in haar schoot, Simeon die het kind verwelkomde en in zijn armen nam en de reus Reprobis – die later Christophorus zou gaan heten (Christusdrager), omdat hij het kind op de schouders nam.

Op drie schilderijen zullen we hen zien dragen. Maria op een icoon, de Vladimirskaja. Simeon zien we op een beroemd schilderij van Rembrandt, het laatste dat hij in zijn leven schilderde. Christophorus zien we geschilderd door Juke Hudig, die hier in de kerk exposeert.

Alle drie de schilderijen hebben iets heel aansprekends en ook zeer herkenbaars. We zien dat het dragen van het Christuskind door de dragers als een zware verantwoordelijkheid wordt ervaren, het kind is een kostbare last. Het dragen gaat met een grote ernst gepaard. Tegelijkertijd is het alsof het kindje zelf de dragers helpt bij het dragen. Op de icoon slaat het kind liefdevol zijn handjes om de hals van zijn moeder. Op

het schilderij van Rembrandt is het alsof de pasgeborene licht geeft en met zijn lichtende gezichtje de oude Simeon beschijnt. Op het schilderij van Juke Hudig zien we een intimiteit tussen het kleine kindje en de grote reus, die hen beide zichtbaar goed doet.

Bij het dragen zowel zwaarte als lichtheid ervaren, dat herkennen wij. Ook wij kunnen zwaar tillen aan het dragen van anderen, met onze handen of met ons hart. Meeleven met vrienden die het moeilijk hebben, zorgen voor kinderen, van jezelf of van anderen, de zorg voor oude ouders, opkomen voor de meest kwetsbaren in onze samenleving, het voortbestaan hooghouden van bedreigde dieren of natuurgebieden – dit dragen van kwetsbare medeschepselen en mensenkinderen kan ons zwaar vallen. Tegelijk kennen wij ook het gevoel dat het is alsof wij bij het dragen zelf gedragen worden.

Wat is het dat ons draagt bij het dragen?

Of wie is het die ons bij het dragen draagt?

Is het de liefde die ons draagt? Of de hoop?

Zijn het waarden als barmhartigheid of mededogen, waardoor wij, als we ze hoog houden, worden opgetild? Ja, dat allemaal denk ik. Liefde, hoop, barmhartigheid, mededogen... En in dat alles is het God die ons draagt.

De geboorteverhalen van Jezus en de legende van Christophorus zeggen het zo:

Dat God in onze wereld is gekomen als een kwetsbaar kind betekent dat de goede God zich allereerst in kwetsbaarheid laat vinden en dat God juist in hulpeloosheid ons mensen steunt en draagt. Zoals we dat met eigen ogen kunnen zien op de schilderijen. Niet van een almachtige God ontvangen wij veerkracht en draagkracht, maar van een weerloos kind, dat alle hulpeloze schepselen en mensenkinderen vertegenwoordigt. De liefde, de bescherming, de koestering die dit kind in ons oproept, die zal ons vleugels geven.

